

Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Olešnice, okres Semily

Adresa: Olešnice 52, 511 01 Turnov

Identifikátor školy: 600 098 711

Termín konání inspekce: 16. – 17. únor 2005

Čj.:	h5-1007/05-1075
Signatura:	oh5ay118

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Jednotřídní mateřskou školu s kapacitou 20 dětí zřizuje od 1. 1. 2003 obec Olešnice jako příspěvkovou organizaci. Součástí je školní jídelna, která zajišťuje stravování pro děti a zaměstnance školy. Mateřskou školu (dále jen MŠ) navštěvuje 17 dětí místních a z okolních obcí např. Vyskře, Turnova, Kacanov, Sobotky. Z tohoto počtu je jedno dítě integrované a dvě děti měly odklad školní docházky. V poslední době se počet dětí v MŠ neustále snižuje, ani demografický vývoj v obci nenaznačuje dobrou perspektivu školy. Zřizovatel se k zajištění provozu vyslovil prozatím do června 2005.

Škola pracuje podle vlastního vzdělávacího programu „Čtyři roční doby“, podkladem je osobnostně orientovaný model předškolního vzdělávání. Provoz školy je stanoven od 6:45 do 16:30 hodin.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekce bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek předškolního vzdělávání
- průběhu a výsledků předškolního vzdělávání

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

V jedné třídě působí dvě pedagogické pracovnice s dlouholetou zkušeností. Počet zaměstnanců školy a výši jejich úvazků negativně ovlivňuje způsob financování škol, který vychází pouze z počtu dětí. Ředitelka pracuje na plný pracovní úvazek, učitelka má úvazek u dětí snížený na 65%. Na škole působí i jako domovnice. Provozní pracovnice má spojené dva pracovní úvazky – kuchařky a vedoucí školní jídelny. Na škole působí celkem tři dospělé osoby, velmi obtížná je situace při zajišťování provozu při nepřítomnosti jedné z nich a při náročnějších akcích mimo areál MŠ.

Obě učitelky mají odpovídající kvalifikaci a dále se snaží své znalosti doplňovat. Především samostudiem odborné literatury, které je na škole dostatek. Ředitelka se průběžně účastní podle možností porad a seminářů zaměřených na školský management a dlouhodobě získává zkušenosti v kurzech interpersonálních vztahů. Učitelka do školy přináší zásady zdravého životního stylu a ohleduplného vztahu k okolnímu životnímu prostředí.

Organizace provozu je založena na vstřícných vztazích všech pracovníků školy, školní řád není zpracován. Povinnosti jsou stanoveny v náplních práce, pracovní doba (včetně souběžných pracovních poměrů) je přesně vymezena. Do některých specifických činností se aktivně zapojuje také kuchařka a přispívá k příjemné atmosféře školy. Všechny tři pracovnice se denně setkávají, domlouvají následný průběh činností školy tak, aby organizace byla vždy pro děti prospěšná. Provozní a pedagogické porady probíhají formou společných diskusí bez písemných záznamů. Klasickou hospitační činnost ředitelka neprovádí, s učitelkou každodenně konzultují prospívání jednotlivých dětí a stanovují další kroky pro jejich další rozvoj.

Přestože škola nemá již po několik let optimální perspektivu, je pedagogické obsazení kvalifikované. Do budoucna hledá ředitelka společně se zřizovatelem školy řešení, které závisí na počtu přihlášených dětí a následně přidělené státní dotace.

Personální podmínky jsou dobré, umožňují realizaci zvoleného vzdělávacího programu.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vícepodlažní prostorná budova, původně obecná škola, stojí již téměř 100 let. Všechny využívané prostory jsou účelně vybavené, udržované a světlé. Prostředí zútulňují textilní doplňky i množství krásných květin. Výzdobu interiéru obměňují učitelky podle ročních období a tradičních svátků. Při slavnostech a dalších příležitostech jsou využívány i půdní prostory.

Nábytek a další vybavení je starší, dlouho používané. Hračky jsou v potřebném množství, sortimentu i kvalitě. Především variabilní stavebnice a doplňkový materiál jsou dětmi hojně využívány. Upravené a rozmanité herní koutky k námětovým hrám mají nápadité doplňky, poskytují dětem také intimitu. Pomůckami pro výtvarnou výchovu, spotřebním materiálem (papíry, lepenka, různý materiál) je škola dobře zaopatřena, často se na zásobení podílejí i rodiče. Větší třída a herna poskytují dětem dostatečný prostor pro spontánní i řízený pohyb. Pro hudební doprovod slouží ve třídě klavír a rytmické hudební nástroje. Audiovizuální techniku škola ve svém programu nenabízí, záměrem je vlastní přednes učitelek a aktivní prožívání dětí. Školní zahrada umožňuje svým vybavením výběr různorodých zájmových činností; je celoročně využívána k relaxačním i sportovním aktivitám.

Školní knihovna má dostatek titulů dětské klasické i moderní literatury; průběžně jsou doplňovány odborné publikace a metodické materiály zaměřené na péči o integrované děti, řemesla nebo ruční práce.

Efektivitu využívání pomůcek a zařízení ředitelka sleduje průběžně. Vzhledem k existenční nejistotě se jeví plánování v oblasti materiálně-technických podmínek jako neúčelné.

Materiálně-technické podmínky pro vzdělávání jsou v současné době velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Vzdělávací program školy „Čtyři roční období“ je pouze rámcový, stanovuje hlavní pedagogické zásady a prostředky k jejich dosažení. Hlavní zásadou je důraz na prožívání dětí, dokončování zvolených činností, akceptující a partnerský přístup učitelky. Téma odpovídají ročním obdobím a tradičním svátkům, jsou rozepsána do jednotlivých činností, naplňujících vzdělávací cíle. Předlohou je osobnostně orientovaný model předškolní výchovy, s úspěchem jsou využívány principy waldorfské pedagogiky.

V jednotřídní MŠ tvoří děti heterogenní skupinu, dlouhodobě jsou integrovány děti se specifickými vzdělávacími potřebami. Při péči o děti integrované spolupracuje škola s odbornými pracovišti (PPP, SPC pro řečové vady, pro zrakově postižené). Individuální vzdělávací plán je zpracován, prozatím není zaznamenávána úspěšnost opatření.

V přehledech výchovné práce je zaznamenán průběh vzdělávací činnosti školy, návaznost jednotlivých konkrétních aktivit a plnění záměrů školy. Hodnocení zůstává v rovině odborných diskusí bez systematického záznamu a stanovených závěrů. Povinná dokumentace je vedena s drobnými formálními nedostatky.

Uspořádání činností v průběhu dne respektuje biorytmus dětí, má na zřeteli jejich prožívání a uspokojování všech individuálních požadavků. Je zohledněna diferencovaná potřeba spánku. Učitelky vedou organizaci dne tak, aby mohly všechny děti zvolené činnosti dokončit, nebo rozehraté situace dohrát jindy. O jednotlivých dětech mají stálý přehled a postupují s ohledem na osobnost dětí. Vzdělávání se uskutečňuje převážně v integrovaných

blocích. Klima školy je pozitivní, všechny tři pracovnice (včetně kuchařky) se podílejí svým dílem na autentickém a příznivém prostředí.

O svých dětech získávají rodiče informace při ranním scházení v MŠ, často vstupují do třídy a s dětmi si i hrají. Ředitelka vydává školní Minizpravodaj s informacemi o změnách v placení stravného, o úplatě za předškolní vzdělávání o organizaci a průběhu slavností apod.

Vzdělávací program je v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání.

Organizace předškolního vzdělávání je přizpůsobena vývojovým potřebám předškolních dětí a má vynikající úroveň.

Spontánní a řízené činnosti

Pro spontánní činnosti připravují učitelky prostředí tak, aby si děti hned po příchodu do MŠ mohly samostatně vybírat z bohaté nabídky her, hraček i připravených nabídek kreslení, ručních prací. Vybavení třídy variabilními sestavami, herními koutky a spoustou doplňkového materiálu a nářadí inspiruje děti k činnosti, rozvíjení fantazie, experimentování. Děti měly volný přístup ke hračkám a samostatně si je vybíraly. Důležitým faktorem pozitivního prostředí byl empatický přístup učitelek a jasná pravidla. Děti byly zvyklé své hry dokončit, v aktivitách zkoušely různá řešení a učitelky akceptovaly jejich individuální tempo. Děti se cítily bezpečně, jistě, měly důvěrný vztah k učitelkám.

Řízené činnosti plánovaly učitelky v souladu s ročním plánem, byly zaměřeny na svátek masopustu, přípravu masek na karneval, lidové tradice. Prožitek dětí umocňovala opravdovost učitelek, pramenící z jejich životního stylu a zkušeností. Děti se zaujetím pracovaly s nůžkami, všechny pečlivě vystříhovaly sněhové vločky. Zvolené motivace, které mnohdy zároveň přinášely nové informace a poučení, byly pro děti velmi silnou emotivní pobídkou. Při motivovaných pohybových aktivitách děti upevňovaly koordinaci pohybů, osvojovaly správné držení těla, cvičily odvahu i obratnost. Drobné svalstvo rukou a prstů procvičovaly děti různými prstovými hrami, tleskáním, pleskáním. Cit pro hudbu a muzikálnost učitelky podporovaly častým zpěvem i hrou na hudební nástroje. Děti znaly množství lidových písní, charakteristických pro jejich kraj. Komunikace mezi dětmi byla častá, vytvářely společné skupinky, uměly si samy poradit. V sebeobsluze byly děti výrazně samostatné, ke druhým ohleduplné a kamarádské.

Spontánní i řízené činnosti měly vynikající úroveň.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

Škola deklaruje výchovu dětí v autentickém prostředí, prožitkem a nápodobou. To se v průběhu inspekce dařilo výjimečným způsobem.

Důsledností a dodržováním pravidel jsou u dětí vytvářeny základy hygienických, sebeobslužných a zdvořilostních návyků. Samostatnost dětí pramenila především z podpory autonomního chování dětí a ponechání svobody v rozhodování. Pravdivým a upřímným postojem podporují učitelky u dětí pozitivní prožívání všech aktivit, lidových tradic a slavností. Péče o pohybové dovednosti, především koordinaci pohybu a jemné motoriky se projevila v obratnosti dětí, manipulačních dovednostech. Výjimečná je znalost mnoha lidových písní. U dětí byla pozorována vysoká schopnost spolupráce. Bohatou fantazii projevily především v námětových hrách a při rozvíjení příběhů s tematikou lidových zvyků.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání v mateřské škole měly vynikající úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina čj.: 107/02, vydaná obcí Olešnice s účinností k 1. 1. 2003
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj.: OŠM-137/02-RZS, vydané Krajským úřadem Liberec dne 17. 12. 2002
3. Výkaz o mateřské škole – Škol (MŠMT) V 1-01 podle stavu k 30. 9. 2004 ze dne 1. 10. 2004
4. Přihlášky dětí do mateřské školy platné pro školní rok 2004/2005
5. Rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy platná pro školní rok 2004/2005
6. Podklady pro integraci dítěte pro školní rok 2004/2005
7. Evidenční listy pro dítě v mateřské škole (všech dětí zapsaných ve školním roce 2004/2005)
8. Evidence docházky dětí za školní rok 2004/2005
9. Přehled výchovné práce pro školní rok 2004/2005
10. Školní vzdělávací program pro školní rok 2004/2005
11. Zpráva o činnosti školy za rok 2003/2004 ze dne 21. 10. 2004
12. Inspekční zpráva ze dne 3. 12. 1998, čj.: 085 248/99-1075

ZÁVĚR

Děti v této jednotřídní mateřské škole nabývají dovedností především vlastní zkušeností a prožitkem. Obě učitelky svým pedagogickým stylem a vytvářením pohody podporují přirozené učení, funkční vnímání i vzájemnou komunikaci mezi dětmi a dospělými. Materiální podmínky podporují pedagogické záměry školy. Pozitivní prostředí, tvořené úpravou interiéru, nabídkou hraček a pomůcek a také vstřícným přístupem všech zaměstnanců školy poskytuje optimální podmínky pro rozvoj dětí.

Do vedení školy se promítá kritická situace, kdy ředitelka musí vynakládat mnoho energie na zajištění prostého provozu. Nový způsob plánování a hodnocení výsledků pedagogické práce je v současné době připravován.

Od poslední inspekce v roce 1998 byla škola převedena z organizační složky obce na příspěvkovou organizaci. Stále klesá počet dětí, dochází ke snižování pracovních úvazků zaměstnanců, existence mateřské školy je ohrožena.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Bc. Růžena Janatová	R. Janatová v. r.

V Semilech dne 14. března 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Ke Stadionu 183, 513 01 Semily. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. 3. 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Alena Čechová	A. Čechová v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	1. 4. 2005	h5-1007/05-1075

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.